

Nr 68.

Av herr **Johansson, Johan Bernhard, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om statsbidrag till anläggning och förbättring av vägar m. m.*

I statsverkspropositionen till innevarande riksdag, sjätte huvudtiteln punkt 14 (Bidrag till anläggning eller förbättring av vägar m. m.), har Kungl. Maj:t för budgetåret 1924—1925 äskat ett extra reservationsanslag av 3,000.000 kronor för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar. Den nedsättning i det förut för berörda ändamål utgående anslaget, som härigenom föreslagits, har av föredragande departementschefen motiverats dels av allmänna sparsamhetsskäl och dels genom föreslagna nya direktiv för anslagets användande, vilka direktiv Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna. Det är mot godkännandet av dessa nya direktiv, som vi i denna motion rikta oss. Under framhållande av att enligt i kungl. kungörelsen den 27 juni 1914 (nr 320) bidrag från ifrågavarande anslag i regel skall utgå med högst $\frac{2}{3}$ av den beräknade kostnaden för företaget, har föredragande departementschefen framhållit, att statsbidragen i praktiken nästan undantagslöst utgått med hela ifrågavarande belopp. Departementschefen anser emellertid detta statsbidrag för stort och hyser den uppfattningen, att storleken av detsamma föranlett, att en del ur allmän synpunkt mindre viktigare företag kommit till utförande, enär kostnadsfrågan i många fall icke verkat tillräckligt återhållande på vederbörande väghållningsdistrikt. Departementschefen har fördenskull föreslagit, att allenast de mindre bärkraftiga väghållningsdistrikten skulle av statsmedel erhålla $\frac{2}{3}$ av anläggningskostnaden, under det att de mera lyckligt lottade skulle erhålla mindre.

Vi vilja på det bestämdaste bestrida riktigheten av departementschefens uttalande härutinnan. Att ett stort antal vägar anlagts och väganläggningar planerats under de gångna åren äger nog sin riktighet, men dessa väganläggningar hava framtvingits av den oerhörda betydelse, som landsvägstrafiken på de senare åren fått genom den allmänna användningen av motorfordon, och äro just ur allmän synpunkt synnerligen väl motiverade. Det torde väl ej heller böra antagas, att Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshavande skulle i dessa depressionstider besluta anläggandet av vägar, som icke från allmän synpunkt visat sig erforderliga. De flesta länsstyrelsernas resolutioner rörande nya väganläggningar, som givits på senare tider, grunda sig på principen att kronan skall betala $\frac{2}{3}$ av kostnaden. Skulle nu ändring ske härutinnan, torde många väghållningsdistrikt komma i en mycket obehaglig situation. Väganläggningen har, ofta efter stora stridigheter, tillstyrkts

under förutsättning att kronan skall betala $\frac{2}{3}$ av anläggningskostnaden, länsstyrelsen har beslutat anläggningen under enahanda förutsättning, men när så ersättningen skall bestämmas erhålles kanske allenast $\frac{1}{2}$ av kostnaden. I detta sammanhang torde böra framhållas, att prövningen av frågan om vilka väghållningsdistrikt, som äro »lyckligt lottade», och vilka, som äro mindre bärkraftiga, alltid är svår att rättvist utföra och torde i praktiken i många fall bliva godtycklig. Vi anse därför, att den hittills följda praxis vid tillämpning av grunderna för utanordnande av statsmedel till ifrågavarande företag fortfarande bör följas. Vi tillåta oss fördenskull hemställa,

att riksdagen vid beviljandet av anslag för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar för budgetåret 1924—1925 med anledning av äskandet i statsverkspropositionen sjätte huvudtiteln punkt 14 måtte i motiveringen uttala, att den hittills följda praxis vid tillämpning av grunderna för statsbidragets utgående jämväl i fortsättningen bör följas.

Stockholm den 21 januari 1924.

J. B. Johansson, N. A. Bondeson. A. R. Rooth. Nils Ant. Nilsson.
Fredrikslund.
